

Het huis tot Heemskerk of het huis te Zevenbergen of het Kasteel Marquette tegenwoordig Château Marquette.

Het Huis tot Heemskerk stamt uit de periode rond 1250. Het rondeel maakte deel uit van een lange keten van kastelen waarschijnlijk ter verdediging tegen de West-Friezen. Het werd bewoond, in eerste instantie, door een ridder genaamd Gerard als slotbewaarder (castelein) met een salaris van 300 pond per jaar. Zijn zoon, Arnoud, komt in de akten voor als castelein van de Torenburcht bij Alkmaar. Hij wordt wel met de naam 'van Heemskerk' aangeduid.

Waarschijnlijk heeft hij het huis tot Heemskerk na de dood van zijn vader overgenomen. Het huis was oorspronkelijk eigendom en is in 1300 opgedragen aan graaf Jan van Holland waarna het een leen van de grafelijkheid werd. De eigenaars van het huis waren evenwel geen heren van het ambacht (of de heerlijkheid van) Heemskerk. Dit waren de bezitters van het huis tot Heemskerk oftewel het later zo genoemde kasteel Oud Haerlem dat aan de andere kant van Heemskerk stond.

In de geschiedenis is hier regelmatig verwarring over, wat het onderzoeken niet gemakkelijk maakt. Beide kastelen werden het huis tot Heemskerk genoemd. Het één was eigendom van de familie van Heemskerk en het andere van de familie van Haerlem. Laatstgenoemden waren dus de eigenaren van de heerlijkheid Heemskerk en hadden het bestuursgezag en de rechtspraak van Heemskerk in hun bezit.

Ondanks hun hoge positie binnen de grafelijke politiek raakten de heren van Heemskerk regelmatig in conflict met naburige heren en met de boerenbevolking. In 1354 werd heer Dirk van Brederode, een hoofdman van de Hoeken, op het slot Heemskerk gevangen gehouden door Gerrit van Heemskerk, een hoofdman van de Kabeljauwen. Hij betaalde een fors losgeld voor zijn vrijlating. Ook de opvolger van Gerrit, Wouter, was Kabeljauw. Hij pleegde in 1358 een aanslag op de baljuw van Kennemerland, Reinoud van Brederode. Dit leidde tot een belegering van het kasteel, eerst door Reinoud zelf, later door Dirk van Polanen. Na elf weken op 24 maart 1359 moest Wouter van Heemskerk capituleren.

Hij, zijn vrouw en hun meubels kregen vrije aftocht maar ook een boete van 7000 schilden. Hij werd later weer in genade aangenomen, maakte zich in 1378 weer onmogelijk en werd verbannen naar Zierikzee. In 1379 kreeg Wouter het slot weer terug. Hij stierf in 1380 zonder erfgenamen en het slot verviel aan de graaf. Er volgde een periode van onzekerheid. Bij de akte van 1300 was bepaald dat het slot altijd in handen moest blijven van een lid van de familie van Heemskerk. In 1398, na twee castelein-aanstellingen, werd het slot eindelijk in bruikleen gegeven aan Gerrit van Heemskerk, een lid van een zijtak van de familie van Wouter. De overdracht van het slot verliep niet soepel. De castelein, Floris van Alkemade, verzette zich en wilde zijn ambtstermijn op het slot uitdienen. Gerrit kreeg daarop van de graaf 100 Engelse nobelen per jaar tot de ambtstermijn was verstreken. Het geschil was hiermee niet opgelost. Floris viel Gerrit aan en verwonde hem.

Floris werd veroordeeld tot een bedevaart en het oprichten van een kapel voor Gerrit. In 1400 kon Gerrit eindelijk het slot betrekken maar wel onder betaling van een flink bedrag. Goed kwam het niet meer tussen Gerrit en de graaf. Gerrit zocht wijkplaats in Denemarken en kon slechts af en toe zijn slot bezoeken onder vrijgeleide. In 1417 werd Jacoba gravin van Holland. Gerrit weigerde haar te helpen in de oorlog tussen de Hoeken en de Kabeljauwen en zijn slot werd

gevorderd. Uiteindelijk eindigde dit in de belegering en verovering van het kasteel. Alle bezittingen van Gerrit werden verbeurd verklaard. Hij zocht steun bij de oom en vijand van Jacoba, Jan van Beieren. Hij vocht voor hem bij de verovering van Haarlem en het beleg van Leiden. Hij leidde voor de graaf de vredesonderhandelingen met Utrecht en Gelre maar weigerde het verdrag te ondertekenen. Dit leidde uiteindelijk tot zijn verbanning door de graaf naar Zaltbommel. Onder de nieuwe graaf Philips van Bourgondië her kreeg hij zijn eigendommen maar vertrok, zonder het kasteel tot Heemskerk terug te

zien, weer naar Denemarken waar hij in 1429 stierf. Zijn dochter Clementia (Meijne) van Heemskerk erfde het kasteel. Zij trouwde met Gijbrecht van Vianen. Toen die stierf in 1458, vestigde zij zich te Noordeloos en verhuurde het kasteel aan Jan van Assendelft mits zij 4 tot 6 weken per jaar van het kasteel gebruik mocht maken. Na haar dood in 1475 werd het kasteel eigendom van haar kleinzoon Joost van Strijen van Zevenbergen. Na zijn dood in 1476 erfde zijn zuster Maria van Strijen van Zevenbergen het kasteel. Dit is de reden dat het kasteel korte tijd 'het huis te Zevenbergen' heette. De volgende eigenaar was Maria's tweede zoon Maximiliaan van Berghen. Hij werd opgevolgd door zijn broer Cornelis van Berghen die hiervoor afstand deed van het bisschopschap van Luik. Van hem ging het kasteel in 1560 over in de handen van de zoon van zijn zuster, Jan de Ligne, graaf van Aremberg. Deze werd door koning Philips II van Spanje benoemd tot gouverneur der Nederlanden. Het feit dat het kasteel de Spaanse tijd zonder schade heeft doorstaan is daar waarschijnlijk aan te danken.

In 1603 werd het kasteel verhuurd aan de schilder Carel van Mander die er zijn beroemde 'Schilderboek' schreef welk in 1604 verscheen. Een boek met biografieën van schilders uit zijn tijd. (zie de bibliotheek van de Historische Kring Heemskerk)

In 1610 werd het kasteel verkocht aan Daniël de Hertaing, heer van Marquette te Henegouwen. In 1612 verkreeg hij toestemming om zijn bezitting in Heemskerk voortaan Marquette te noemen.

Opeenvolgend waren de volgende bezitters: zijn zoon Willem de Hertaing, diens broer Hendrik de Hertaing, hun moeder Eleonora de Hennin en tot slot haar jongste zoon Maximiliaan de Hertaing.

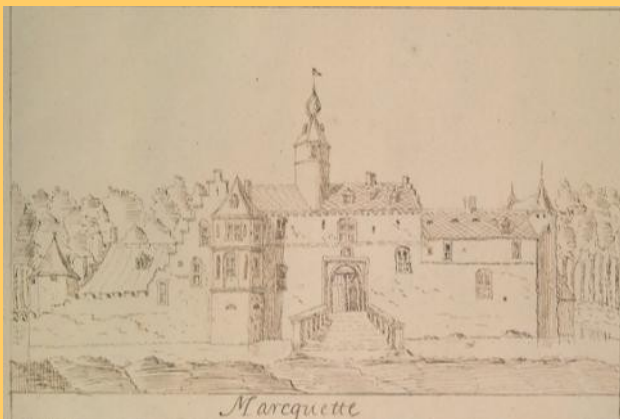

De familie was ondertussen bankroet en het kasteel werd executoriaal verkocht aan Petronella van Wassenaer voor fl. 33.333 op 28 januari 1665. Petronella's dochter, Maria Agatha van de mijle, wilde het kasteel na de dood van haar moeder verkopen. Toen dit niet lukte werd er toestemming gevraagd om het kasteel te verloten. De winnaar van het lot had de keuze tussen fl. 40.000 of het kasteel. Hij koos voor het geld.

Na de dood van Maria Agatha erfde haar nicht Wilhelmina Henriëtte van Reede het kasteel. Na haar dood verkocht haar man, Wigbold van der Does, het kasteel, in 1717, aan de Amsterdamse brouwer Joachim Rendorp. Zijn zoon Pieter Rendorp liet het kasteel ingrijpend verbouwen.

Het slot bestond oorspronkelijk uit een rondeel zoals we dat nu nog kennen van de burcht van Leiden. Het rondeel stond alleen niet op een kunstmatige heuvel maar op een eiland omsloten door een slotgracht. De laatste restanten van het rondeel zijn in 1802 afgebroken door de zoon van Pieter, Willem Rendorp. In de 13e eeuw werd op het voorplein van het rondeel een 'vierkante' burcht gebouwd. Ook hiervan is in het huidige kasteel niets meer terug te vinden. Het kasteel zoals het er nu staat dateert dus uit de 17e en 18e eeuw.

In het begin van de 19e eeuw werd de familie Rendorp in de adelstand verheven. Jonkheer Jacob Rendorp van Marquette liet de gehele rechtervleugel van het kasteel slopen. Wat overbleef van het kasteel werd grondig gerestaureerd. De jonkheer werd burgemeester van Heemskerk van 1850 tot 1868. Zijn dochter jonkvrouw Paulina Rendorp van Marquette erfde Marquette en bovendien via haar moeder het slot Assumburg. Zij trouwde met jonkheer Jan Hugo Gevers. Het gezin woonde op Marquette waardoor Assumburg leeg stond. Een groot deel van het bijzonder waardevolle interieur van Slot Assumburg werd overgebracht naar Marquette, waar het nog steeds is te bewonderen.

Hun zoon, jhr. mr. Hugo Gevers van Marquette, was burgemeester van Heemskerk van 1888 tot 1907. Diens vrouw en hun vier kinderen erven zijn bezittingen waaronder Marquette. In 1925 verlaten zij Marquette. De tuinbaas de Kruyff wordt verzocht zijn intrek te nemen in het kasteel als huisbewaarder.

In 1943 neemt jonker Daan samen met zijn vrouw weer zijn intrek in het kasteel. In de oorlog wordt het gebouw nog

beschoten door geallieerde vliegtuigen, waardoor behoorlijke schade ontstaat, maar niemand gewond raakt. De aanval was gericht tegen een weerkundige eenheid van de Duitse Luftwaffe waarvoor het kasteel gedeeltelijk was gevorderd.

Jonker Daan erft het kasteel, dat hij namens zijn moeder al lang beheerde, in 1947. In september 1979 vertrekt hij met zijn echtgenote naar Apeldoorn. Het kasteel werd overgenomen door de Mij. Scholten-Rijs-Scholten. Het wordt gerestaureerd en geschikt gemaakt als conferentieoord. In deze periode werd op het landgoed ook een hotel gebouwd. Het kasteel is heden ten dage in handen van NH Hoteles (Navarra Hoteles) een in Spanje gesitueerde, internationale hotelketen met meer dan 400 hotels.

Sinds de restauratie is het kasteel bekend als "Château Marquette" en in gebruik als restaurant, congrescentrum en hotel. Het hotel zelf bevindt zich in een oude boerderij (uitgebreid en gemoderniseerd) op het landgoed nabij het kasteel, de zogenaamde 'Daantjeshoeve'. Het hotel is een honderd meter van het kasteel gebouwd omdat men de authenticiteit van het kasteel niet wilde aantasten.

Het gebouw zelf is een rijksmonument maar dat is niet het enige. De brug over de gracht, het toegangshek en de tuinornamenten zijn aparte rijksmonumenten. Het Koetshuis is ook een rijksmonument. Het duifhuis nabij het hotel is een gemeentelijk monument. Verder, en daar is weinig bovengronds van zichtbaar, behoort de oorspronkelijke park en tuinaanleg ook tot de rijksmonumentenlijst.

Brug

Hek

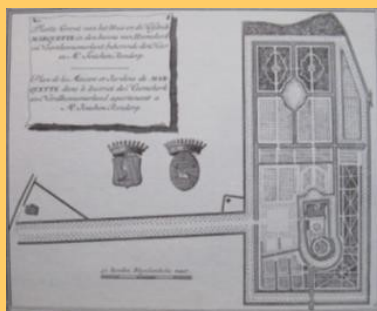
Ornamenten

Koetshuis

Duifhuis

De tuin en parkaanleg rond 1720

Het landgoed zelf is vrij toegankelijk en wordt gezien als een oase van rust in het moderne drukke Heemskerk.